

Sportovní neurologie

prof. MUDr. Petr Kaňovský, CSc.¹, prof. MUDr. Egon Kurča, PhD.² – editoři hlavního tématu

¹Neurologická klinika LF UP a FN Olomouc

²Neurologická klinika JLF a UNM, Martin

Neurol. praxi 2015; 16(4): 184

Ochota, vstřícnost a radostné (skoro)nadšení byly hlavními typy odpovědí na naši editorskou žádost o napsání článku na předem zvolené téma z oblasti sportovní neurologie; tento fakt jen potvrdil náš prvotní dojem, že sportovní neurologie (či neurologie sportu, jak se někdy říká) je tématem velmi populárním. Velké neurologické kongresy se dnes již prakticky neobejdou bez sekce věnované poruchám spojeným či způsobeným některou ze sportovních činností. Sport je dnes především velký byznys. Globálně počet televizních kanálů věnovaných výhradně sportu dvojnásobně převyšuje souhrnný počet všech ostatních specializovaných kanálů (s výjimkou pornografie). Jen za vysílací práva na jeden ročník anglické Premier League zaplatil kanál SkySport pět miliard liber, což je rovno dvěma třetinám ročního zisku celého koncernu Porsche–Wolkswagen. Stejný SkySport platí každoročně půl miliardy dolarů za výhradní přenosová práva na všechny závody formule 1. Podobně nejlépe placenými osobami na zeměkouli už dávno nejsou holywoodské hvězdy, ale sportovci. Kupodivu nejlépe placeni jsou golfisté, hned po nich fotbalisté, dále baseballisté a profesionální hráči kulečnicku. Spíše ve středu pomyslné tabulky průměrných gáží jsou hokejisté, boxeři, lyžaři a cyklisté; pořadí tedy jasně reflektuje masovost rozšíření rekreační odnože daného sportu spíše než jeho skutečnou náročnost a rizikovost. Cena zdraví sportovců také potom odpovídá jejich gáží: pouze výjimečně jsou tito sportovci vyšetřováni a léčeni v jiných než těch nejprestižnějších zařízeních; to se týká i zařízení neurologických.

Byli jsme si vědomi, že atraktivitu hlavního tématu by nepochybně zvýšila konkretizace

slavných sportovních hvězd a jejich neurologických nemocí, nakonec nejprodávnější knihou s tímto tématem byl (a stále je) životopis slavného hráče FC Liverpool Raye Kennedyho, sepsaný Andrewem Leeseem, který jej léčil pro Parkinsonovu nemoc. Jistě by literárního materiálu bylo dost: jen příběh Muhammada Aliho, který taktéž onemocněl Parkinsonovou nemocí, byl zbeletrizován v 26 autorizovaných biografiích. Čtenáři by možná rádi četli i o tom, jak se u Davida Beckhama či Tima Howarda (brankář fotbalové reprezentace USA) manifestoval (a manifestuje) Touretteův syndrom, nebo o tom, jak Sugar Ray Robinson boxoval v době, kdy se zapomnětlivost začala hlásit jeho Alzheimerova nemoc. Jistě by bylo zajímavé také rozebrat, jakým limitem byla dětská mozková obrna pro Jacka Nicklausa, nejlepšího golfistu všech dob. Rovněž zajímavé by bylo vyprávět o (dosud neprekonaných) 23 homerunech Lou Gehriga, slavného baseballisty New York Yankees, který zemřel na amyotrofickou laterální sklerózu necelé dva roky poté, co přímo na hřišti ukončila jeho kariéru, a po němž je tato nemoc ve Spojených státech pojmenována.

Nakonec jsme se jako editoři rozhodli pro tradičnější postup, a to přehledné referáty na téma neurologických komplikací některých (předem vytipovaných) sportů či sportovních činností. Snažili jsme se oslovit ty kolegy, jejichž vztah k danému sportu je úzký, ať už z hlediska jeho provozování nebo předchozího výzkumu. Tento výběr nám nečinil problém s jedinou výjimkou, a tou byla cyklistika. Česká a slovenská neurologie přímo oplývá vášnivými cyklisty, z nichž někteří parkují svá kola i uvnitř departmentů (prof. Rektor, prof. Hlušík, doc. Marusič, jen namátkou). Nakonec jsme se v tomto případě

rozhodli jít cestou profesionalizace a tak článek na téma „Problematika bolesti zad u cyklistů“ pro vás připravil primář Otruba, nejenom sám výkonný cyklista, ale i otec a trenér juniorského mistra republiky v silničních závodech. Článek na téma „Neurologická rizika potápěčského sportu“ přichystal profesor Novomeský, patrně nejvěhlasnější odborník v této záležitosti a autor jediné české a slovenské monografie, věnované sportovnímu potápění. Jasná volba byla i akutní výšková nemoc, neboť prof. Kurča spolu s prim. Kováčkem (aspoň pokud je nám známo) jsou jedinými neurology – aktivními horolezci, skialpinisty a členy Horskej záchrannej služby SR. Jasná volba byl i golf v osobě profesora Hlušíka, neboť jsme věděli, že fyziologii golfu v USA velmi podrobně studoval. Docent Krobot připravil text věnující se chůzi a běhu, pohybovým doménám, kterým věnoval dominantní většinu svého dosavadního profesního života. Posledním tématem je potom téma úrazů periferních nervů, které s pečlivostí sobě vlastní připravil doktor Cibulčík.

Doufáme, že texty námi editovaného hlavního tématu vás zaujmou a hlavně, že vás neodradí od dalšího rozvíjení vašich sportovních aktivit.

prof. MUDr. Petr Kaňovský, CSc.

Neurologická klinika LF UP

a FN Olomouc

I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc

petr.kanovsky@fnol.cz

prof. MUDr. Egon Kurča, PhD.

Neurologická klinika JLF a UNM

Kollárova 2, 036 59 Martin

egonkurca@gmail.com

